

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Київ

«03» травня 2023 року

Слідчий 3 відділу 1 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України Чалий Богдан Олександрович, розглянувши матеріали кримінального провадження, відомості про яке внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22022000000000086 від 11.03.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, керуючись ст.ст. 2, 40, 42, 45, 276-278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

КАНОКОВУ Арсену Башировичу,
22.02.1957 р.н., уродженцю с. Шитхала
Урванського району Кабардино-Балкарської
АРСР, СРСР, громадянину Російської
Федерації, проживаючому у Російській
Федерації (більш точне місце проживання не
встановлено), сенатору Російської
Федерації, робоча адреса: РФ, 103426,
м. Москва, вул. Велика Дмитрівка, 26,
адреса приймальні у суб'єкті Російської
Федерації: 360028, м. Нальчик, пр-т. Леніна,
буд. 27,

про те, що він підозрюється в:

- умисних діях, вчинених з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, представником влади, які призвели до загибелі людей та інших тяжких наслідків, тобто кримінальному правопорушенні, передбаченому **ч. 3 ст. 110 КК України**;
- пособництві у веденні агресивної війни, тобто кримінальному правопорушенні, передбаченому **ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 437 КК України**.

Фактичні обставини кримінальних правопорушень, у вчиненні яких підозрюється Каноков А.Б.

Статут Організації Об'єднаних Націй, який підписаний 26.06.1945, набув чинності 24.10.1945 (далі за текстом – ООН), яким фактично створено ООН.

До складу ООН увійшли Українська Радянська Соціалістична Республіка (з 24.08.1991 змінено назву на Україна), Союз Радянських Соціалістичних Республік (з

24.12.1991 змінено назву на Російська Федерація) та ще 49 країн-засновниць, а в подальшому до вказаної міжнародної організації прийнято інші країни світу.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991, Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН усі члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09.12.1981 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21.12.1965, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24.10.1970, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16.12.1970, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14.12.1974, що містить визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплені обов'язки держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Окрім того, у ст.ст. 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН № 3314 (XXIX) від 14.12.1974 серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;
- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої

держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносьильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав закріплені у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва у Європі від 01.08.1975, який підписаний СРСР, правонаступником якого є РФ.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Актом проголошення незалежності України 24.08.1991 Україну проголошено незалежною демократичною державою. Територія України є неподільною і недоторканною.

Статтями 1-2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Статтею 132 Конституції України передбачено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території.

Незалежність України, її суверенітет та територіальну цілісність визнали держави світу, серед яких і РФ, що, зокрема, підтверджується низкою міжнародних договорів.

Відповідно до ст. 5 Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав, підписаною Україною 08.12.1991 та ратифікованою 10.12.1991, Республіка Білорусь, Російська Федерація (РРФСР) та Україна, маючи намір розвивати свої відносини на основі взаємного визнання і поваги до державного суверенітету, невід'ємного права на самовизначення, принципів рівноправності і невтручання у внутрішні справи, відмови від застосування сили, економічних або будь-яких інших методів тиску, врегулювання спірних проблем погоджувальними засобами, інших загально визнаних принципів і норм міжнародного права, визнають і поважають територіальну цілісність одна одної і недоторканність існуючих кордонів у рамках Співдружності.

Згідно з п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994 РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань по Заключному акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна і РФ 31.05.1997 уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 № 13/98-ВР та Федеральним Законом

Російської Федерації від 02.03.1999 № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2, 3 зазначеного договору, сторони поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність існуючих між ними кордонів, а також будують відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальноновизнаних норм міжнародного права.

Зважаючи на збройну агресію РФ проти України, що становить істотне порушення вказаного договору, з 01.04.2019 його дію припинено Законом України «Про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією» від 06.12.2018 № 2643-VIII. При цьому, припинення договору не впливає на права, зобов'язання чи правове становище України, що виникли в результаті його виконання до припинення дії, відповідно до статті 70 Віденської конвенції про право міжнародних договорів.

Державний кордон між Україною та РФ визначений описом і картою, які є додатками до Договору між Україною та РФ про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 (ратифікований Україною 20.04.2004, РФ - 22.04.2004).

Положення вказаного договору відповідають закріпленому у Розділі IX Конституції України територіальному устрою.

Відповідно до ст. 132 Конституції України, до складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь.

Упродовж 2013 року у зв'язку з суспільно-політичними процесами, які відбувалися на території України, у Президента РФ Путіна В.В. (якому про підозру не повідомлялося, так як останній згідно міжнародного звичаю має імунітет від юрисдикції правоохоронних та судових органів України) та інших вищих представників влади РФ і службових осіб з числа керівництва Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа вищих представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань, терористичних організацій, а також вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, зокрема Міністра оборони РФ Шойгу С.К., начальника ГШ ЗС РФ – першого заступника Міністра оборони РФ Герасимова В.В., заступника Міністра оборони РФ Булгакова Д.В. та командувача Чорноморського флоту РФ Вітка О.В., досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких, у тому числі за підозрою (обвинуваченням) у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 437 КК України, здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, що, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної військової окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, організацією незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для вищих представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), це сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної (прихованої) війни, а тому агресію проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати на території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян РФ та України. Крім того, з цією ж метою, представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Так, починаючи з 20.02.2014 для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим і м. Севастополя, на територію суверенної держави Україна, а саме АР Крим і м. Севастополь, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовцями ЗС РФ здійснено захоплення будівель центральних органів влади АР Крим та встановлено контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень. Крім того здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, військових частин Збройних Сил України (далі – ЗС України),

пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Відтак всупереч міжнародному правопорядку, з нехтуванням державного суверенітету та територіальної цілісності України, починаючи з 20.02.2014, представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, та військової окупації території АР Крим і м. Севастополя.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території України.

Так, вказаними особами у березні-квітні 2014 року організовувалися та проводилися антиурядові акції, найбільш масові з яких – у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях з метою поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для наступної організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт, упродовж березня та на початку квітня 2014 року, представники влади та ЗС РФ вирішили створити на її території терористичні організації, які поряд із основною функцією – здійснення терористичної діяльності, створювали враження діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил, які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють їх право на самовизначення та незалежність у спосіб, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

Так, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ, 07.04.2014 на території Донецької області України створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27.04.2014 на території Луганської області України – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»).

Контроль та координація діяльності цих терористичних організацій, як і їх фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі зброєю, боєприпасами, військовою технікою, здійснюється представниками влади та ЗС РФ.

Основними завданнями учасників указаних терористичних організацій було насильницьке повалення конституційного ладу, захоплення державної влади в Україні, зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом застосування зброї, вчинення терористичних актів – здійснення вибухів, підпалів та інших дій, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людей, загрозу заподіяння значної майнової шкоди і настання інших тяжких наслідків. Внаслідок активної допомоги РФ представники вказаних формувань взяли під контроль окремі райони Донецької та Луганської областей України, у тому числі захопили будівлі, в яких знаходилися органи державної влади України і органи місцевого самоврядування, а також військові об'єкти України.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20.02.2014. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому

числі окупаційною адміністрацією РФ) починаючи з 07.04.2014, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Оскільки окупація АР Крим і м. Севастополя, частини Донецької і Луганської областей України не принесла бажаних результатів у вигляді встановлення впливу над політичними та економічними процесами в Україні, відмови від співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації, та відмови від євроінтеграційного курсу розвитку країни, Президентом РФ Путіним В.В. та іншими вищими представниками влади і ЗС РФ вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із неприхованим застосуванням ЗС та інших військових формувань РФ.

З листопада 2021 року представники влади та ЗС РФ, з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів ЗС та інших військових формувань РФ до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10.02.2022.

Станом на 08.02.2022 вздовж усього кордону з Україною з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових РФ, включаючи повітряні та морські сили.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами РФ та світовою спільнотою, вищими представниками влади та ЗС РФ розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян РФ та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали в імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами ЗС України по території РФ та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «ДНР» і «ЛНР» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією ЗС України.

На виконання зазначених намірів, 15.02.2022 Державна Дума РФ звернулася до Президента РФ з проханням визнати незалежність «самопроголошених Донецької та Луганської народних республік».

18.02.2022 керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей повідомлено про проведення евакуації місцевого населення тимчасово окупованих територій України до Ростовської області, що пояснювалося вигаданими застереженнями про те, що ЗС України мають намір атакувати тимчасово окуповані території та здійснити їх силове повернення під контроль України.

19.02.2022 вказаними особами було оголошено так звану загальну мобілізацію жителів тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

21.02.2022 керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням визнати незалежність так званих «Донецької та Луганської народних республік».

В цей же день, Президент РФ Путін В.В. скликав позачергове засідання Ради безпеки РФ, де обговорено питання щодо доцільності визнання незалежності Донецької та Луганської народних республік.

Службові особи з числа вищого військово-політичного керівництва РФ, які входять до складу Ради безпеки РФ, публічно підтримали звернення Державної думи РФ та заявили про необхідність визнання Президентом РФ незалежності «ДНР» та «ЛНР».

Цього ж дня Президент РФ Путін В.В. підписав указ про визнання незалежності «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки».

22.02.2022 Президент РФ Путін В.В. підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації Федеральних Зборів РФ.

В цей же день Президент РФ Путін В.В., реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації РФ звернення про використання ЗС РФ за межами РФ, яке було задоволено.

23.02.2022 керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих «Донецької та Луганської народних республік».

Надалі, 24.02.2022 Президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту. В ході бойових дій збройними силами РФ, серед іншого, захоплено частини Запорізької і Херсонської областей.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ)» та ін.

04.10.2019 виконавчий орган Кабардино-Балкарської Республіки РФ наділив **Каноква Арсена Башировича** повноваженнями свого представника в Раді Федерації, тобто останній обійняв посаду сенатора Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації.

Згідно ч. 1 ст. 11 Конституції РФ державну владу в РФ здійснюють Президент, Федеральні Збори (Рада Федерації і Державна Дума), Уряд та суди.

Статтею 4 Конституції РФ визначено, що Конституція РФ та федеральні закони мають верховенство по всій території РФ.

Відповідно до ч. 2 ст. 95 Конституції РФ Рада Федерації складається з senatorів РФ.

Ст. 106 Конституції РФ визначено, що обов'язковому розгляду в Раді Федерації підлягають прийняті Державною Думою федеральні закони з питань ратифікації міжнародних договорів РФ.

Згідно ст. 108 Конституції РФ Федеральні конституційні закони приймаються з питань, передбачених Конституцією Російської Федерації. Федеральний конституційний закон вважається прийнятим, якщо він схвалений більшістю не менше трьох четвертих голосів від загальної кількості senatorів Російської Федерації.

У відповідності до ст. 9 Федерального конституційного закону РФ «Про порядок прийняття до Російської Федерації та утворення у її складі нового суб'єкта Російської Федерації» Федеральний закон про ратифікацію міжнародного договору приймається палатами Федеральних Зборів РФ у порядку, передбаченому статтями 105, 106 та 107 Конституції РФ. Федеральний конституційний закон про прийняття до РФ нового суб'єкта приймається палатами Федеральних Зборів РФ у порядку, передбаченому ст. 108 Конституції РФ. Зміни у ч. 1 ст. 65 Конституції Російської Федерації, що визначає склад Російської Федерації, вносяться на підставі федерального конституційного закону про прийняття до РФ нового суб'єкта.

Відповідно до статей 60-62 Регламенту Ради Федерації рішення Ради Федерації приймаються відкритим або таємним голосуванням; голосування на засіданні Ради Федерації здійснюється з використанням електронної системи, якщо палатою не ухвалено інше рішення; кількісне голосування це вибір варіанта відповіді: «за», «проти» або «утримався»; senator Російської Федерації особисто здійснює своє право на голосування.

Враховуючи викладене senator Російської Федерації входить до складу державного органу Ради Федерації (верхньої палати Федеральних Зборів РФ), який наділений правом у межах своєї компетенції приймати рішення, обов'язкові для виконання юридичними і фізичними особами, тобто є представником влади РФ.

Так, senator Російської Федерації **Каноків А.Б.**, будучи представником влади РФ, усвідомлюючи, що Україна є незалежною і суверенною державою, територія Донецької, Луганської, Запорізької і Херсонської областей відноситься до території України, а створення так званих Донецької і Луганської народних республік, Запорізької і Херсонської областей, як окремих держав і суб'єктів міжнародних правовідносин, суперечитиме частині 4 статті 2 Статуту ООН, розуміючи, що прийняття запропонованих до розгляду нормативно-правових актів спрямоване на зміну меж території та державного кордону України та є черговою спробою виправдання агресивної війни РФ проти України під приводом захисту населення указаних регіонів, які нібито бажають приєднатися до складу РФ, а також демонстрації «позитивних» результатів спеціальної військової операції у вигляді «звільнення» указаних регіонів та обґрунтування необхідності проведення триваючої мобілізації для захисту «нових суб'єктів» РФ, з мотивів беззаперечної підтримки злочинної політики РФ по відношенню до України, яка спрямована на зміну меж території і державного кордону України та відновлення контролю РФ над політичними і економічними процесами в Україні, та тією ж метою, 04.10.2022 за адресою: РФ, м. Москва, вул. Велика Дмитрівка, буд. 26, під час засідання Ради Федерації Федеральних Зборів РФ прийняв участь у відкритому голосуванні щодо ратифікації договорів між Російською Федерацією та так званими Донецькою народною республікою,

Луганською народною республікою, Запорізькою областю та Херсонською областю про прийняття до РФ указаних «суб'єктів» та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів, а також відповідних Федеральних конституційних законів, під час чого проголосував «за», тобто підтримав зазначені рішення, чим спільно з іншими сенаторами РФ забезпечив прийняття:

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 404-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Донецькою Народною Республікою про прийняття до Російської Федерації Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 405-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Луганською Народною Республікою про прийняття до Російської Федерації Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 406-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Запорізькою областю про прийняття до Російської Федерації Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 407-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Херсонською областю про прийняття до Російської Федерації Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 408-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта - Донецької Народної Республіки» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 409-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Луганської Народної Республіки» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 410-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Запорізької області» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 411-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Херсонської області» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим.

Ратифікація указаних договорів та прийняття законів переслідувала мету зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, сприяла продовженню збройної агресії РФ проти України, що призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у вигляді тимчасової окупації

РФ території України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Таким чином, Каноков Арсен Баширович, 22.02.1957 року народження, підозрюється в умисному вчиненні дій, особою яка є представником влади, з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, які призвели до загибелі людей та інших тяжких наслідків, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 110 КК України.

Крім того, **Каноков А.Б.** підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 437 КК України, за наступних обставин.

Статут Організації Об'єднаних Націй, який підписаний 26.06.1945, набув чинності 24.10.1945 (далі за текстом – ООН), яким фактично створено ООН.

До складу ООН увійшли Українська Радянська Соціалістична Республіка (з 24.08.1991 змінено назву на Україна), Союз Радянських Соціалістичних Республік (з 24.12.1991 змінено назву на Російська Федерація) та ще 49 країн-засновниць, а в подальшому до вказаної міжнародної організації прийнято інші країни світу.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991, Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН усі члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09.12.1981 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21.12.1965, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24.10.1970, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16.12.1970, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14.12.1974, що містить визначення агресії, – встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплені обов'язки держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Окрім того, у ст.ст. 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН № 3314 (XXIX) від 14.12.1974 серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є

результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав закріплені у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва у Європі від 01.08.1975, який підписаний СРСР, правонаступником якого є РФ.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Актом проголошення незалежності України 24.08.1991 Україну проголошено незалежною демократичною державою. Територія України є неподільною і недоторканною.

Статтями 1-2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Статтею 132 Конституції України передбачено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території.

Незалежність України, її суверенітет та територіальну цілісність визнали держави світу, серед яких і РФ, що, зокрема, підтверджується низкою міжнародних договорів.

Відповідно до ст. 5 Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав, підписаною Україною 08.12.1991 та ратифікованою 10.12.1991, Республіка Білорусь, Російська Федерація (РРФСР) та Україна, маючи намір розвивати свої відносини на основі взаємного визнання і поваги до державного суверенітету, невід'ємного права на самовизначення, принципів рівноправності і невтручання у внутрішні справи, відмови від застосування сили, економічних або будь-яких інших методів тиску, врегулювання

спірних проблем погоджувальними засобами, інших загально визнаних принципів і норм міжнародного права, визнають і поважають територіальну цілісність одна одної і недоторканність існуючих кордонів у рамках Співдружності.

Згідно з п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994 РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань по Заключному акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна і РФ 31.05.1997 уклади Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 № 13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 02.03.1999 № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2, 3 зазначеного договору, сторони поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність існуючих між ними кордонів, а також будують відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загально визнаних норм міжнародного права.

Зважаючи на збройну агресію РФ проти України, що становить істотне порушення вказаного договору, з 01.04.2019 його дію припинено Законом України «Про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією» від 06.12.2018 № 2643-VIII. При цьому, припинення договору не впливає на права, зобов'язання чи правове становище України, що виникли в результаті його виконання до припинення дії, відповідно до статті 70 Віденської конвенції про право міжнародних договорів.

Державний кордон між Україною та РФ визначений описом і картою, які є додатками до Договору між Україною та РФ про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 (ратифікований Україною 20.04.2004, РФ - 22.04.2004).

Положення вказаного договору відповідають закріпленому у Розділі IX Конституції України територіальному устрою.

Відповідно до ст.132 Конституції України, до складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь.

Упродовж 2013 року у зв'язку з суспільно-політичними процесами, які відбувалися на території України, у Президента РФ Путіна В.В. (якому про підозру не повідомлялося, так як останній згідно міжнародного звичаю має імунітет від юрисдикції правоохоронних та судових органів України) та інших вищих

представників влади РФ і службових осіб з числа керівництва Збройних Сил Російської Федерації, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа вищих представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань, терористичних організацій, а також вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, зокрема Міністра оборони РФ Шойгу С.К., начальника ГШ ЗС РФ – першого заступника Міністра оборони РФ Герасимова В.В., заступника Міністра оборони РФ Булгакова Д.В. та командувача Чорноморського флоту РФ Вітка О.В., досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких, у тому числі за підозрою (обвинуваченням) у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 437 КК України, здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, що, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної військової окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, організацією незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для вищих представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), це сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної (прихованої) війни, а тому агресію проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати на території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян РФ та України. Крім того, з цією ж метою, представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Так, починаючи з 20.02.2014 для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим і м. Севастополя, на територію суверенної держави Україна, а саме АР Крим і м. Севастополь, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовцями ЗС РФ здійснено захоплення будівель центральних органів влади АР Крим та встановлено контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень. Крім того здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, військових частин Збройних Сил України (далі – ЗС України), пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Відтак всупереч міжнародному правопорядку, з нехтуванням державного суверенітету та територіальної цілісності України, починаючи з 20.02.2014, представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, та військової окупації території АР Крим і м. Севастополя.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території України.

Так, вказаними особами у березні-квітні 2014 року організовувалися та проводилися антиурядові акції, найбільш масові з яких – у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях з метою поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для наступної організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт, упродовж березня та на початку квітня 2014 року, представники влади та ЗС РФ вирішили створити на її території терористичні організації, які поряд із основною функцією – здійснення терористичної діяльності, створювали враження діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил, які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють їх право на самовизначення та незалежність у спосіб, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

Так, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ, 07.04.2014 на території Донецької області України створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27.04.2014 на території Луганської області України – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»).

Контроль та координація діяльності цих терористичних організацій, як і їх фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі зброєю, боєприпасами, військовою технікою, здійснюється представниками влади та ЗС РФ.

Основними завданнями учасників указаних терористичних організацій було насильницьке повалення конституційного ладу, захоплення державної влади в Україні, зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом застосування зброї, вчинення терористичних актів – здійснення вибухів, підпалів та інших дій, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людей, загрозу заподіяння значної майнової шкоди і настання інших тяжких наслідків. Внаслідок активної допомоги РФ представники вказаних формувань взяли під контроль окремі райони Донецької та Луганської областей України, у тому числі захопили будівлі, в яких знаходилися органи державної влади України і органи місцевого самоврядування, а також військові об'єкти України.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20.02.2014. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією РФ) починаючи з 07.04.2014, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Оскільки окупація АР Крим і м. Севастополя, частини Донецької і Луганської областей України не принесла бажаних результатів у вигляді встановлення впливу над політичними та економічними процесами в Україні, відмови від співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації, та відмови від євроінтеграційного курсу розвитку країни, Президентом РФ Путіним В.В. та іншими вищими представниками влади і ЗС РФ вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із неприхованим застосуванням ЗС та інших військових формувань РФ.

З листопада 2021 року представники влади та ЗС РФ, з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів ЗС та інших військових формувань РФ до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10.02.2022.

Станом на 08.02.2022 вздовж усього кордону з Україною з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових РФ, включаючи повітряні та морські сили.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами РФ та світовою спільнотою, вищими представниками влади та ЗС РФ розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян РФ та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали в імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами ЗС України по території РФ та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «ДНР» і «ЛНР» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією ЗС України.

На виконання зазначених намірів, 15.02.2022 Державна Дума РФ звернулася до Президента РФ з проханням визнати незалежність «самопроголошених Донецької та Луганської народних республік».

18.02.2022 керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей повідомлено про проведення евакуації місцевого населення тимчасово окупованих територій України до Ростовської області, що пояснювалося вигаданими застереженнями про те, що ЗС України мають намір атакувати тимчасово окуповані території та здійснити їх силове повернення під контроль України.

19.02.2022 вказаними особами було оголошено так звану загальну мобілізацію жителів тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

21.02.2022 керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням визнати незалежність так званих «Донецької та Луганської народних республік».

В цей же день, Президент РФ Путін В.В. скликав позачергове засідання Ради безпеки РФ, де обговорено питання щодо доцільності визнання незалежності Донецької та Луганської народних республік.

Службові особи з числа вищого військово-політичного керівництва РФ, які входять до складу Ради безпеки РФ, публічно підтримали звернення Державної думи РФ та заявили про необхідність визнання Президентом РФ незалежності «ДНР» та «ЛНР».

Цього ж дня Президент РФ Путін В.В. підписав указ про визнання незалежності «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки».

22.02.2022 Президент РФ Путін В.В. підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації Федеральних Зборів РФ.

В цей же день Президент РФ Путін В.В., реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації РФ звернення про використання ЗС РФ за межами РФ, яке було задоволено.

23.02.2022 керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих «Донецької та Луганської народних республік».

Надалі, 24.02.2022 Президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту. В ході бойових дій збройними силами РФ, серед іншого, захоплено частини Запорізької і Херсонської областей.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ)) та ін.

До кримінальної відповідальності за вчинення злочину агресії проти України, тобто за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 437 КК України, з числа представників влади та ЗС РФ, зокрема, притягнуті:

- Міністр оборони РФ Шойгу С.К.,
- Начальник ГШ ЗС РФ – перший заступник Міністра оборони РФ Герасимов В.В.,
- Директор Федеральної служби військ національної гвардії РФ - Головнокомандувач військами національної гвардії РФ Золотов В.В.,
- Головнокомандувач Повітряно-космічними силами РФ Суровікін С.В.,
- Головнокомандувач Військово-Морським Флотом ЗС РФ Євменов М.А.,
- Головнокомандувач Сухопутними військами ЗС РФ Салюков О.Л.,
- Директор Служби зовнішньої розвідки РФ Нарішкін С.Є.,
- Директор Федеральної служби безпеки РФ Бортніков О.В.,
- Заступник голови Ради безпеки РФ Медведєв Д.А.,
- Міністр внутрішніх справ РФ Колокольцев В.О.,
- Голова Ради Федерації Федеральних Зборів РФ Матвієнко В.І.,
- Голова Державної Думи Федеральних зборів РФ Володін В.В.

Окрім воєнних дій, агресія Російської Федерації проти України передбачає застосування політичних, юридичних, дипломатичних, інформаційних та інших заходів, спрямованих на полегшення ведення агресивної війни, виправдання та приховання вчинюваних порушень міжнародного права, а також забезпечення підтримки таких дій з боку населення.

До таких заходів належить законодавче сприяння агресії, вчинюване у формі прийняття відповідних нормативно-правових актів, спрямованих на застосування ЗС РФ, створення удаваних приводів для ведення війни, надання ознак законності результатам агресії з метою її подальшого продовження.

Згідно ч. 1 ст. 11 Конституції РФ державну владу в РФ здійснюють Президент, Федеральні Збори (Рада Федерації і Державна Дума), Уряд та суди.

Статтею 4 Конституції РФ визначено, що Конституція РФ та федеральні закони мають верховенство по всій території РФ.

Відповідно до ч. 2 ст. 95 Конституції РФ Рада Федерації складається з сенаторів РФ.

Ст. 106 Конституції РФ визначено, що обов'язковому розгляду в Раді Федерації підлягають прийняті Державною Думою федеральні закони з питань ратифікації міжнародних договорів РФ.

Згідно ст. 108 Конституції РФ Федеральні конституційні закони приймаються з питань, передбачених Конституцією Російської Федерації. Федеральний конституційний закон вважається прийнятим, якщо він схвалений більшістю не менше трьох четвертих голосів від загальної кількості сенаторів Російської Федерації.

У відповідності до ст. 9 Федерального конституційного закону РФ «Про порядок прийняття до Російської Федерації та утворення у її складі нового суб'єкта Російської

Федерації» Федеральний закон про ратифікацію міжнародного договору приймається палатами Федеральних Зборів РФ у порядку, передбаченому статтями 105, 106 та 107 Конституції РФ. Федеральний конституційний закон про прийняття до РФ нового суб'єкта приймається палатами Федеральних Зборів РФ у порядку, передбаченому ст. 108 Конституції РФ. Зміни у ч. 1 ст. 65 Конституції Російської Федерації, що визначає склад Російської Федерації, вносяться на підставі федерального конституційного закону про прийняття до РФ нового суб'єкта.

Відповідно до статей 60-62 Регламенту Ради Федерації рішення Ради Федерації приймаються відкритим або таємним голосуванням; голосування на засіданні Ради Федерації здійснюється з використанням електронної системи, якщо палатою не ухвалено інше рішення; кількісне голосування це вибір варіанта відповіді: «за», «проти» або «утримався»; сенатор Російської Федерації особисто здійснює своє право на голосування.

Враховуючи викладене сенатор Російської Федерації входить до складу державного органу Ради Федерації (верхньої палати Федеральних Зборів РФ), який наділений правом у межах своєї компетенції приймати рішення, обов'язкові для виконання юридичними і фізичними особами, тобто є представником влади РФ.

04.10.2019 виконавчий орган Кабардино-Балкарської Республіки РФ наділив **Каноква Арсена Башировича** повноваженнями свого представника в Раді Федерації, тобто останній обійняв посаду сенатора Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації.

Так, сенатор Російської Федерації **Канокв А.Б.**, будучи представником влади РФ, усвідомлюючи, що Україна є незалежною і суверенною державою, територія Донецької, Луганської, Запорізької і Херсонської областей відноситься до території України, а створення так званих Донецької і Луганської народних республік, Запорізької і Херсонської областей, як окремих держав і суб'єктів міжнародних правовідносин, суперечитиме частині 4 статті 2 Статуту ООН, розуміючи, що прийняття запропонованих до розгляду нормативно-правових актів спрямоване на створення удаваних приводів для продовження ведення агресивної війни, надання ознак законності результатам агресії з метою її подальшого продовження та є черговою спробою виправдання агресивної війни РФ проти України під приводом захисту населення указаних регіонів, які нібито бажають приєднатися до складу РФ, а також демонстрації «позитивних» результатів спеціальної військової операції у вигляді «звільнення» указаних регіонів та обґрунтування необхідності проведення триваючої мобілізації для захисту «нових суб'єктів» РФ, діючи з метою пособництва вищому військово-політичному керівництву РФ у веденні агресивної війни 04.10.2022 за адресою: РФ, м. Москва, вул. Велика Дмитрівка, буд. 26, під час засідання Ради Федерації Федеральних Зборів РФ прийняв участь у відкритому голосуванні щодо ратифікації договорів між Російською Федерацією та так званими Донецькою народною республікою, Луганською народною республікою, Запорізькою областю та Херсонською областю про прийняття до РФ указаних «суб'єктів» та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів, а також відповідних Федеральних конституційних законів, під час чого проголосував «за», тобто підтримав зазначені рішення, чим спільно з іншими сенаторами РФ забезпечив прийняття:

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 404-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Донецькою Народною Республікою про прийняття до

Російської Федерації Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 405-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Луганською Народною Республікою про прийняття до Російської Федерації Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 406-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Запорізькою областю про прийняття до Російської Федерації Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 407-СФ, якою схвалено Федеральний закон «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією та Херсонською областю про прийняття до Російської Федерації Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 408-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта - Донецької Народної Республіки» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 409-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Луганської Народної Республіки» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 410-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Запорізької області» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим;

- постанови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ від 04.10.2022 № 411-СФ, якою схвалено «Федеральний конституційний закон «Про прийняття до Російської Федерації Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта – Херсонської області» та згідно якої указаний Федеральний конституційний закон вважається прийнятим.

Ратифікація указаних договорів та прийняття законів сприяли продовженню ведення агресивної війни РФ проти України шляхом надання результатам агресії ознак законності та слугували виправданням її продовження.

Таким чином, **Каноків Арсен Баширович, 22.02.1957 року народження, підозрюється у пособництві у веденні агресивної війни, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 437 КК України.**

Слідчий 3 відділу

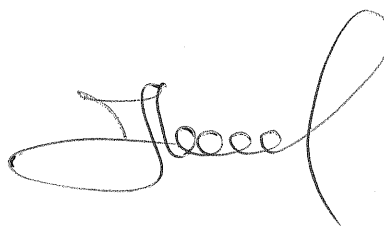
1 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України

Богдан ЧАЛИЙ

«П О Г О Д Ж Е Н О»

**Прокурор групи прокурорів –
прокурор Іванківського відділу
Вишгородської окружної прокуратури
Київської області**

Іван КАЛЮШ

«03» травня 2023 року

Крім того, у зв'язку з повідомленням про підозру, у відповідності до ст.ст. 42, 277, 279 КПК України, підозрюваному **Каноківу А.Б.** роз'яснені його процесуальні права:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 КПК України;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені КПК України.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

Слідчий 3 відділу

**1 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України**

Богдан ЧАЛИЙ

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний: _____ / _____ /
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ____ » год. « ____ » хвилин « ____ » _____ 20 ____ року.

Письмове повідомлення про підозру вручив
та права роз'яснив:

Слідчий 3 відділу

**1 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України**

Богдан ЧАЛИЙ